

Fortsettelse af første Behandling af:

Forslag til Lov om Forandring i forskellige Bestemmelser angaaende Borger- og Almue-skolevæsenet.

Mødet hævet Kl. 4. 40'.

Tre og tyvende Møde.

Mandagen den 11te November 1895, Kl. 1.

Formanden (Sofus Høgsbro): Ved Folketingsmanden for Viborg Amts 1ste Valgkreds (Dalsgaard) er modtaget et Andragende fra 470 Limfjordsfiskere om forskellige Ændringer i det forelagte Fiskerilovforslag.

Andragendet vil blive tilfattet det Udvalg, hvortil det nævnte Forslag er henvist.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Lov om Forandring i forskellige Bestemmelser angaaende Borger- og Almue-skolevæsenet.

N. Pedersen: Efter at der nu i to Dage er blevet talt om dette Lovforslag, skal jeg ikke komme videre ind paa, hvad der allerede er omtalt, men der er dog enkelte Ting, som jeg ogsaa gerne vilde tale et Ord med om, og jeg mener, at det ikke er saa underligt, thi dette Lovforslag har jo ikke alene stor Interesse for Landets Lærere, men ogsaa for Landets Befolkning i det hele. Det er derfor naturligt, at ogsaa andre end Lærerne, at i det hele mange i dette Ting

ønske at udtale sig om de Spørgsmaal, der angaa vort Skolevæsen og derigennem i høj Grad vedrøre hele Landets Befolkning. Der er jo kun gjort overordentlig lidt for vort Skolevæsen. Med Undtagelse af den Indstillingsret, der blev tillagt Sogneraadene ved Lov af 8de Marts 1856, er det i Virkeligheden kun ganske saa og ubetydelige Fremskridt, der ere gjorte for vort Skolevæsens Bedkommende gennem Lovgivningen; men, som det ogsaa blev nævnt af det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (S. Holm), er der ad anden Vej gjort et stort Arbejde. Den Lov, vi fik i 1814, blev gennemført paa en saadan Maade, at Mænd, som virkelig i højeste Grad havde Interesse for hele vort Skolevæsen, for Børnernes Opdragelse, saa, at den Vej, man gik, var overordentlig uheldig. Der var Mænd, som med stor Kraft og Inderlighed og med en sjælden Varme talte Skolens og Børnernes Sag, men de toge sig ikke blot af den i Ord, de gjorde det ogsaa i Gerningen, idet de oprettede frie Skoler for at vise, at man paa den Maade ad praktisk Vej kunde godtgøre, at deres Tanker virkelig duede noget. Jeg tror ogsaa, at den fri Skole har gjort sin store Gavn, ikke blot for de Børn, hvormed den har haft at gøre, men for vort Skolevæsen i det hele. Men naar det har været muligt at gøre disse Fremskridt, tror jeg, at det ogsaa noget har ligget i, at Loven af 29de Juli 1814 i Virkeligheden var en human Lov. Den paalægger Lærerne at behandle Børnene med Kærlighed og Omhu og at søge at gøre dem Undervisningen behagelig. Den indskræper Lærerne, at de skulle være flinke og gode imod Børnene, ligesom den ogsaa paa det strengeste forbyder alle vanærende Straffe, der kunne være Børnernes Vresfølelse. Den affstoffer alle haarde Straffeinstrumenter, som det hedder, men tillader som Nødhjælp en tynd Tæppe og for Børn under 10 Aar et lille Ris. Dette Ris er senere ved en ministeriel Skrivelse, saa vidt jeg ved, konverteret med et Spanstrør, en Konvertering, som vist ikke har været til Vættelse for Børnernes Rygstykker. At Skolen havde faaet dette Nødbmiddel, som den i mange Aar benyttede som Læremiddel, vakte megen Misfornøjelse og gjorde, at Mænd med Kærlighed til Børnene toge Sagen op og søgte at skabe en anden